

Radni materijal za učenike 2.3

Kako bi ti odlučio/odlučila? Primjeri suočavanja s dilemom

1. To nije moje smeće

Smeće je velik problem u tvojoj školi. Vode se rasprave, a neki razredi su napisali pravila na velik komad papira i svečano ga potpisali – želimo da nam škola bude čista, ugodno mjesto, pa ćemo stoga smeće bacati u jednu od mnogih kanti za smeće u našem dvorištu. Ovu inicijativu si doživio/doživjela vrlo ozbiljno i ne voliš se miriti s prljavštinom i smećem drugih ljudi.

Tijekom pauze za ručak, na školskom dvorištu nailaziš na hrpu papirnatih vrećica, kora od voća pa čak i komad polu-pojedene pizze, upravo uz praznu kantu za smeće. Unaokolo ima mnogo učenika, al' ne znaš jesu li oni odgovorni za nered. Što ti je činiti? Pokupiti smeće ili ga ostaviti?

2. Moj najbolji prijatelj – preprodavač droge

Tvoj najbolji prijatelj je osumnjičen za preprodaju droge na prostoru škole. Znaš da su sumnje opravdane. Ravnatelj je ozbiljno zabrinut zbog svega i želi zaštititi učenike, posebice one mlađe. Osim toga, ne želi nikakve medijske napise o tome. Zna da ste prijatelji pa te pozvao u svoj ured.

Ako kažeš što znaš, tvoj će prijatelj morati napustiti školu i možda će završiti na sudu. Ako ne svjedočiš, kršiš zakon i možeš i sam imati problema. U toj situaciji, kompromis nije moguć. Ili ćeš ravnatelju reći što znaš, ili nećeš.

Situacija se dodatno komplicira jer ne znaš što će učiniti tvoj prijatelj. Hoće li šutjeti? Ili će možda čak i priznati, ako mu bude ponuđena blaža kazna?

3. Moja prijateljica želi stići na vlak

Šet je sati ujutro jednog hladnog zimskog jutra. Prije tri mjeseca položio si vozački ispit i još nisi baš puno vozio. Sada voziš prijateljicu na željezničku postaju. Prije nego što si krenuo, morao si ostrugati sloj leda s prednjeg stakla, a usput si trebao stati na benzinskoj postaji.

Kasniš. Željeznička postaja je udaljena 3 km, a tvoja prijateljica treba za 10 minuta stići na vlak, a prije toga još mora kupiti kartu.

Ograničenje brzine je 50 km/h, kao što je to obično slučaj u gradu. Koliko vidiš, cesta je prazna. "Daj vozi malo brže", zahtijeva tvoja prijateljica. Što ćeš učiniti?

4. Koje banane kupiti?

Želiš u samoposluživanju kupiti neko voće. Prodaju se dvije vrste banana; obje izgledaju dobre kvalitete – zrele su i u odličnom stanju. Međutim, jedne banane su nešto jeftinije od drugih. One skuplje imaju naljepnicu „Fair Trade“, a na deklaraciji piše da će određeni dio svote koju platiš ići kao izravna potpora malim inozemnim proizvođačima. Potrebna su im sredstva za uređenje njihovih plantaža banana – prema našim standardima radi se o vrlo skromnoj svoti. Koje ćeš banane kupiti?